

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibus Singlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt XLVIII. De baculo, & spirituali ejus significatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

CAPVT XLVII.

Alias xl.

De pallio albo ad imitationem ELIÆ ferendo: & illius mystica significatione.

Pallio quoque monastico indutum fuisse primum Fundatorem hujus Religionis, scilicet, ELIAM prophetam, sacre scripturae autoritate monstratur. Nempe hoc habitu operuit ELIAS vultum suum, cum in monte Oreb transiret DEUS ante eum. Hoc quoque pallium misit ipse super Eliseum, quando accepit eum in discipulum. Pallium autem istud fuit vestis rotunda, a collo usque ad medias tibias totum corpus operiens, anteriori aperta, sed alibi undique clausa, superius angusta, inferiori amplitudine expansa. Hoc pallium ELIAS propheta Eliseo dimisit, dum ab eo in paradisum voluptatis ascendit. Docuit autem per hoc ELIAS, monachos hanc Religionem proficentes debere pallio supervestiri albo, quemadmodum eos albis indutos Dominus praestendit Sabachae, patri ELIÆ. Ante quippe filij sui ELIÆ nativitatem, vidit Sabachai in somnis viros candidos, qui ipsum salutabant. Quae visio illi praesignavit, quales ejus filius ELIAS imitatores suae vitae monasticae habiturus esset. Cernens namque Sabacha viros candidos, vidit in spiritu Religiosos per ELIAM instituendos: quos ideo candidatos vidit, quia ELIAS, velut monasticè vivendi exemplar, erant imitaturi in candore non tantum mentali sinceræ puritatis, sed etiam corporalis habitus albi eos desuper regentis.

Visio Sabachae patris S. Eliae, & quid illa portenderit? Vide S. Dorotheum in synopsi.

Hujus autem pallij gestatio significat, Monachos istius professionis debere & puritatem mentis servare, & sanctimoniam quoque carnis custodire: quemadmodum Apostolus praedixit, dicens: *Mundemus nos ab omni inquinamento carnis, & spiritus, perficientes sanctificationem in timore Domini: non enim vocavit nos DEUS in immunditiam, sed in sanctificationem.* Hinc ELIAS, qui primus usum hujus pallij albi in monachos introduxit, per hoc significavit, monachum pallio albo operatum, debere exemplo ejus, servare sanctimoniam, nedum in mente, sed etiam in carne: quatenus vestimenta illa, de quibus Beatus Job Domino loquens, ait: *Pelle, & carnibus vestisti me,* servet monachus per sanctimoniam semper munda, sicut scriptum est: *Omni tempore sint vestimenta tua candida.*

2. Cor. 7. 1. Thess. 4. 7eb. 10. Eccles. 9.

CAPVT XLVIII.

Alias cap. xli.

De baculo, & spirituali ejus significatione.

Baculum denique gestasse primos hujus Religionis professores, Eliseus, qui unus fuit ex ipsis, docet. Mittens enim Giezi puerum suum ad solicitandum mulieris Sunamitis filium, dixit ei: *Tolle baculum meum in manu tua, & vade, & pone baculum meum super faciem pueri.* Quem utique non dedisset ei Propheta gestandum, nisi eum manu sua solutus esset portare. Hoc autem suo exemplo docuit Eliseus, monachum hujus professionis debere baculum in manu sua circumferre.

4. Reg. 4. Mysterium baculi Ecclesiarum

Hujus vero baculi gestatio spiritualiter monet, Monachum nunquam debere inermem incedere in: et tot oblatantium concupiscentiarum & vitiorum

nem vestimentis mollibus indutum ita in desertis esse videndum, sicut in domibus Regum. Hoc autem vigilanter abnuit, dicens: *Quid existis in desertum videre, hominem mollibus vestimentis indutum? Ecce, qui in veste pretiosa sunt, & in deliciis, in domibus Regum sunt.*

Hujus autem tam Melotæ, quam vestis asperæ gestatio significat, Monachum, cujus officium est lugere se, & mundum, debere DEO exhibere sedulum poenitentiae fructum: in asperitate enim vestis, punctio peccatorum: in colore autem ejus, quæ atramentario, vel nigro est infecta, pulvis ostenditur mortuorum. Et ideo utrumque horum debet Monachus adhibere ad poenitentiam, ut in punctione asperæ vestis recognoscat, quid per culpam fecit, de quo pungatur, & doleat: & in colore vestis atramentario, seu nigro, perpendat, quid per judicium meruit: quia mortem non modo temporalem, sed æternam quoque paveat. Quemadmodum Propheta ait: *Accingere cilicio, & conspergere: quasi luctum unigeniti fac tibi, planctum amarum.*

Alias cap. xxxix.

CAPVT XLVI.

De superhumerali, sive, ut alij vocant, Scapulari: & mystica ejus significatione.

Superhumeralibus etiam prisci vestrae Religionis Professores tempore legis veteris utebantur. Præceperat enim Judæis lex, in quatuor angulis suarum vestium fimbrias, & in fimbrijs funiculos facere. Quas fimbrias cum funiculis dicti professores, juxta legis præceptum, in quatuor inferioribus angulis superhumeralium gestabant. Erat autem superhumeralis, vestis sine manicis, usque ad renes descendens, in utroque latere aperta, brachijs etiam ea nudatis, cujus posterior pars in humeris copulabatur parti anteriori. Novæ autem legis tempore huic vesti in apertura colli junctum fuit capitulum, regens caput, & scapulas. Quam nostræ Religionis professores (fimbrijs, & funiculis ab ea resecatis) usque nunc summa cum diligentia diebus ac noctibus indefinenter gestabant.

Superhumeralis secundum legem.

Monastice vestis genus, sicut in colobium. Orig. lib. 19. 6. 2. 2.

Hebr. 13.

Per hoc autem, quod hæc vestis capite, & scapulis ea onustis, & operis, jugiter à Monacho portatur, denotatur, Monachum debere semper jugam obedientia super se humiliter ferre, & superiori suo itrefragiliter subjacere, a postolo Paulo ita prædicante: *Obedite praeceptis vestris, & subjacete illis: ipsi enim pervigilant, quasi rationem pro animabus vestris reddaturi: ut cum gaudio hoc faciant, & non gementes: hoc enim expedit vobis.* Nam si eis non obediretis, Christum, qui eos posuit super capita vestra, sperneretis. In eo autem, quod hac veste, brachia, & latera corporis nudantur, ut expeditiora reddantur ad opus, significatur, quod monachus eam gestans, debet esse semper promptus ad exercendum DEI opus: quemadmodum Apostolus præcipit, dicens: *Itaque fratres mei dilectissimi, stabiles estote, & immobiles, gubnantes in omni opere Domini semper, scientes, quod labor vester non est inanus in Domino.* Et propterea omnem negligentiam ab opere Domini sepellere debet Monachus: quoniam, sicut Propheta ait, *Maledictus est, qui opus Dei facit negligenter.*

tiorum canes, & inter tot invisibiles spiritualium nequiarum bestias, de quibus Propheta postulans per DEUM liberari ait: *Ne iradas, Domine, bestias animas confitentes tibi.* Debet enim monachus fide munitus resistendo eas longè propulsare, Apostolo Jacobo ita dicente: *Resistite Diabolo, & fugiet à vobis.* Adversum se etiam savientes concupiscentiarum, & vitiorum canes debet Monachus recundere, imitatione Dominicæ passionis, & ejusdem mortificationis exemplo, ita dicente Apostolo: *Qui Christi sunt, carnem suam crucifixerunt cum vitijs, & concupiscentiis.*

Vides ergo, quia sicut accinctio zonæ pellicæ specialiter denotat, Monachum debere omnem luxuriosum motum exinguere in membris, in quibus seminaria coitus continentur, & castitate in membris illis pollerita gestatio pallij albi generaliter monstra, Monachum debere omnem culpabilem immunditiam à carne, & à spiritu suo repellere, & in utroque per virtuosam puritatem fulgere. Et sicut gestatio scapularis significat, debere Monachum suo Superiori propter DEUM obedire, & opera DEI promptè exercere: ita baculi gestatio designat, monachum nullis Diaboli, aut mundi, vel carnis tentationibus debere parere, sed longe à se eas propulsare. Melior autem, seu vestis asperæ gestatio significat, Monachum debere per dignam penitentiam emendare omne, quod ex ignorantia, vel ex infirmitate, contigerit eum circa præmissa peccare. Hæc de nostræ Religionis habitu, & ejus significatione à nobis præscripta, breviter admonent hujus professionis Monachum, ut reverentiam sui habitus in opere, in locutione, & in cogitatione sua semper circumspectat, atque ea, quæ mundi sunt, perfectè deserat: & quod ostendit humanis oculis habitu, hoc ante DEI oculos moribus prætetendat, *amicus semper*

lumine vitæ, sicut vestimento, sicut scriptum est: Beatus qui vigilat, & custodit vestimenta sua, ne nudus ambulet, & videant turpitudinem ejus. Quod nobis præstare dignetur Dominus noster JESUS CHRISTUS DEI Filius, qui cum Patre, & Spiritu sancto vivit, & regnat benedictus, & gloriosus, per omnia sæcula sæculorum, Amen.

FINIS

Libri de institutione primorum monachorum in lege veteri exortorum, & in nova perseverantium,

Seu Regula JOAN. Ierosolymitani.

Sub hac igitur JOANNIS exhortatione, sive Regula, Carmelitæ ad perfectionem, & finem vitæ solitaria, secundum formam ibi præscriptam, tendere conabantur. Deinde temporis successu Aymericus Antiochenus Patriarcha, & sedis Apostolicæ legatus, Eremitas ELIÆ successores, per Carmeli saltus, & speluncas dispersos in unum coëgit, eosque sub obedientia Bertoldi, quem primum Priorem Generalem tunc agnoverunt, constituit. Et ob id Aymericus dicitur nostrum Ordinem reformasse, ut docet Onuphrius Panvinus in Chronico Ecclesiastico, circa annum 1141. ubi ait: *Ordo Carmelitarum restitutus & reformatus ab Aymerico Malfayda Patriarcha Antiocheno, & Sedis Apostolicæ Legato. Idem docet Guilielmus Tyrus, lib. 1. Antiquitatu nostri Ordinis, cap. 9. diximus.* De tempore vero, quo Aymericus Ordinem Carmelitarum reformavit, saus non constat apud

authores. Nos tamen ut veritatem sententiam loco citato amplectari sumus eam, quæ tenet, id contigisse circa annum 1141. In quibus autem Ordinem reformaverit, attingimus supra in præfatione ad Regulam Joannis.

Sed Aymerici labore non omnino Ordo fuit restitutus. Nam cum commune sit Religionibus omnibus, temporum diuturnitate senescere, tot sæculis transactis non mirum, si ELIÆ, & Prophetarum institutum indies à priori illa vivendi norma deviarectum, quia Regula Joannis, etiam miras institutiones contineret, eas tamen in universali monendo potius quam præcipiendo proponebat, & prolixius, quam stylus Regulæ polcebat, Regulas tradebat: tum, quia cum jam Aymerici opera communiter vixissent, novis constitutionibus, novo vivendi modo accommodatis indigebant, quæ in Regula Joannis non inveniebantur. Quare tempore Brocardi, qui Bertholdo Priori generali successit, ad Albertum Patriarcham Hierosolymitanum, Regulam breviorē, clariorē, & suo vivendi modo magis accommodatam poscentes, confugerunt: quam Albertus (ut infra dicemus) composuit, eique tenore sequenti observandam tradidit.

CAPVT III.

De Regula primitiva ab Alberto Carmelitis tradita.

ALBERTUS Hierosolymitanæ Ecclesiæ Patriarcha, Eremitarum montis Carmeli suspicatus incommoda, quæ ex Joannis Regulæ observatione illis contingere poterant, præcavens in futurum, suis Fratribus Carmelitis Regulam perfectione, discretionē, brevitate, & claritate conspicuam, partim ex Joannis Regulæ, partim ab experimento novi Ordinis statim desumptam confecit. Et quamvis hic proprius se offerat differendi locus de Authore hujus Regulæ, de tempore, de confirmatione, & de alijs qualitibus: majoris tamen claritatis gratia id præmittimus, infra idem latius ostensum. Illud solum hic addendum fuit, Albertum his institutionibus labentem jam Religionem ad pristinum statum revocasse. Nam, ut Onuphrius Panvinus, in Chronico Ecclesiastico, circa annum Christi 1205. scripsit, *Regula Fratrum Carmelitarum ab Alberto Patriarcha Hierosolymitano scribitur, Ordo restituitur, & reformatur.* Et idem affirmat Burdegalensis, lib. 2. Chronograph. circa annum 1198. his verbis: *Sub Innocentio III. Ordo Carmelitarum ab Alberto Patriarcha Hierosolymitano instauratur.* Quibus subscribitur Nauclerus *Naucl. Tomo 2. Chronico. generatione 41. dicens: Albertus tu, Hierosolymorum Patriarcha labentem in Syria Religionem restituere conatus est: Carmeli montis incolas fratres disciplinæ, & Regulæ coërcuit, quæ Regula tunc Roma probata est. Hæc Nauclerus: & loquitur de tempore Innocentij III. Et Chronicon Chronicorum in 6. atate fol. 207. Ordo Carmelitarum in Syria apud Carmelum mantem ab Alberto Hierosolymorum Patriarcha exciatur, atque idem Regulam suo jure confectam observandam præsidio obtulit, & confirmavit. Ex quibus colligere etsi obiter licet, primum, Albertum non instituisse, sed potius instaurasse, excitalse, ac renovasse Carmelitarum Ordinem; secundum, sua auctoritate, quam tunc à jure habebat, tradidisse, & confirmasse. De qua nos quoque infra latius dicemus.*

REGU-